T. Miklica, D. Poláček, T. Coufal, M. Toman

Google poezie

psáno našeptávačem

Tomáš Miklica, Daniel Poláček, Tomáš Coufal, Martin Toman
Google poezie: Psáno našeptávačem

© Tomáš Miklica, 2020
© Martin Toman, 2020
© Backstage Books, 2020

ISBN 978-80-88049-96-8

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

T. Miklica, D. Poláček, T. Coufal, M. Toman

Google poezie

psáno našeptávačem

Backstage Books

2020

Obsah

Předmluva: Mix kreativity, nahodilosti a tiché práce algoritmů – PhDr. Karel Piorecký, Ph.D. 13

Přivítání 24
Večerní program 25
Uvězněná 26
Meditace 27
Klid před bouří 28
Zkušenosti 29
Abstinentovy prohry 30
Bez omezení 31
Únorový úlet 32
Běh o život 33
Cesta ke štěstí 34
Doma 35
Exil 36

Hádka 37
Analýza 38
Dno sklenky 39
Historické otazníky 40
Ironické rande 41
Kleptomanův žal 42
Levá a pravá 43
Misantropka 44
Mrazivé zjištění 45
Omyl Fjodora Michajloviče 46
Po bitvě 47
Nepříjemnosti 48
Vědomost 49
Základní vzdělání 50
Plačtivá 51
Norské báje a pověsti 52
Motivační 53
Nevítaný poutník 54
Drsný milenec 55
Budoucnost 56
Citlivý střelec 57

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

Hlava rodiny 58
Jedinečný okamžik 59
Národní 60
Obavy nevěřícího 61
Pískání 62
Neúcta ke stáří 63
Příchozí hovor 64
Větrání 65
Chlubivý fantasta 66
Ztracený vztah 67
Výhrůžka 68
Zlověstné aroma 69
Životní chyba 70
Venku z hnízda 71
Půjčka od bratra 72
Vlašák v kyberprostoru 73
Zrádný kojenec 74
Pět sekund 75
Nářez 76
Kompletní 77
Bezradná partnerka 78

Volání přírody 79
Nejlepší přítel 80
Pach nevěry 81
Starosti s muslimem 82
Májové vzpomínky 83
Návod na léto 84
Orientální krasavice 85
Procházka 86
Svádění 87
Inventura 88
Tempus fugit 89
Reklamace 90
Pod hladinou 91
Maminka 92
Osudová 93
Silácké řeči 94
Výzva 95
Samota 96
Rodinné drama 97
Paranormální srazy 98
Neoblomný 99

Cílevědomá žena 100
Katastrofa 101
Já a ty 102
Bratia 103
Hrůzy 104
Lepší než vyhasnout 105
Nízké sebevědomí 106
Vyznání 107
Vybíravý potomek 108
Zpověď intelektuála 109
Zklamaný otec 110
Visegrádská závist 111
Smyslná 112
Přirozený vývoj 113
Vězeňská 114
Ženské touhy 115
Zhnusení 116
Výlet na Křivoklát 117
Ornitologická 118
Noční můra 119
My z Kačerova 120

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

Hrdý vnuk 121
Anti-ukolébavka 122
Hostina 123
Na trůnu 124
Odcházení 125
Starý emař 126
Vlastenci 127
Neúspěšný influencer 128
Pokec nad ránem 129
Současná 130
Vysokoškolské úspěchy 131
Radosti 132
Nebezpečná přitažlivost 133
Pravda o praní 134
Stop 135
Výčitky svědomí 136
Soběstačná 137
Rozkaz 138
Zbytky 139
Válka světů 140
TFW 141

Rozmluva s Pánem 142
Matka měst 143
Pravý čas 144
Srdce ženy 145
Věčně spokojená panna 146
Pyšný státník 147
Nerevolucionář 148
Posmrtný život 149
Vedlejší příznaky 150
Reklama 151
Moudrost prababiček 152
La dolce vita 153
Jedlík 154
Důvody smutku 155
Cíle a přání 156
IT existencialismus 157
Naděje 158
Tajemství Země 159
Setkání s exekutorem 160
Drsný rozchod 161
Čtvrtek 162

Akademická dráha 163
Události 164
Deprese 165
Nemakačenko 166
Plán 167
Velkoměsto 168
Nepohoda 169
Vystřízlivění 170
Nerozhodnost 171
Sobotění 172
Předpověď 173
Doporučení 174
Konečná 175
Něco jiného 176

O čem lidé přemýšlí, když se nikdo nedívá 177
– rozhovor se Sampsou Nuotiem, zakladatelem Google Poetics

Upozornění pro citlivější povahy:

Texty z našeptávače neprošly korekturou!
V zájmu co největší autenticity jsou uvedeny přesně tak,
jak se objevily ve vyhledávači, včetně hrubek a překlepů.

Mix kreativity, nahodilosti a tiché práce algoritmů

Geneze, kontexty a poetika google poezie

Google poezii znají uživatelé českého internetu díky stejnojmenné facebookové stránce. Ta je v provozu od roku 2013 a je jednou z mnoha jazykových mutací projektu Google Poetics, který byl o rok dříve založen Sampsou Nuotiem – a brzy nato se stal virálním hitem. Peripetiemi vzniku tohoto fenoménu se zde zabývat nebudu, protože Vám je vyloží sám jeho objevitel v rozhovoru otištěném v této knize. Chtěl bych se ovšem krátce zamyslet nad technologickými podmínkami, v nichž google poezie vzniká, nad literárními kontexty, do nichž zapadá, i nad poetikou samotných googlovských básní.

Geneze aneb Dotazy pro strýčka Googla

Je to víc google? Nebo víc poezie? A je to vůbec poezie? To jsou zřejmě prvotní otázky, které proletí hlavou čtenáři, když se poprvé setká s fenoménem „goo-

gle poezie“ a s jeho textovými realizacemi. Poslední ze tří zmíněných otázek můžeme odbýt velmi rychle. Poezie to je, protože poezie je všechno – všechno, co je jako poezie prezentováno a recepční komunitou pod žádaným úhlem pohledu (s uměleckou intencí) čteno. V hloubi minulého století tuto stále fascinující uměleckou svobodu na poli výtvarného umění vybojoval Marcel Duchamp svými readymades, následně byl tento přístup k umělecké komunikaci mnohokrát potvrzen napříč uměleckými druhy – v oblasti literatury naposledy vlnou tzv. konceptuálního psaní.

Odpověď na otázku, nakolik a jak se na genezi google poezie podílí technologie googlovského vyhledávače, je mnohem méně jednoznačná. Jisté je, že vznik google básně stojí a padá s funkcionalitou Google Suggest, tedy s tím, čemu se česky začalo hezky říkat našeptávač. Všichni to známe – Google nám už během psaní dotazu do vyhledávacího řádku nabízí možná dokončení zadávaného textu, resp. podstrkuje nám to, o co bychom podle vložených algoritmů mohli mít zájem. Logika těchto algoritmů není v úplnosti známa, nicméně některé jejich vlastnosti popsány jsou. V první řadě k nim patří to, co bychom očekávali – našeptávač vyhodnocuje četnost hledané fráze, resp. porovnává část zadávaného textu s podobnými segmenty a řadí je podle četnosti. Odpověď našeptávače je tedy zároveň malá sonda do kolektivního společenského vědomí, jehož obraz každodenně spoluutváříme my všichni, co na Googlu cosi hledáme, a zejména ti z nás, kteří si „strýčka Googla“ antropomor-

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

fizují natolik, že mu kladou dotazy typu „co mám dělat, když…“. Google poezie je tedy kromě jiného vždy také sociologickou mikroanalýzou realizovanou prostřednictvím analytického pohledu na jazyk a jeho schopnost vypovídat o mnohem širších a unikavějších souvislostech, než jsou ty, o nichž vypovídají doslovné významy jednotlivých slov a sentencí. Tedy prostřednictvím pohledu veskrze básnického.

Ale statistická sumarizace četnosti výskytu jednotlivých dotazů není jediný princip výběru pro našeptávač. Do výsledné podoby nabídek zasahuje ještě freshness layer, tedy funkcionalita, která našeptávač propojuje s aktuálním děním na internetu, resp. ve společnosti: pokud dojde k náhlému výkyvu v počtu hledání určitého výrazu, našeptávač na to reaguje. Takže google poezie, ač je v ní minimalizována autorská subjektivita, je vždy z principu sociálně citlivá a zároveň časová – s trochou nadsázky bychom ji mohli situovat do blízkosti sociálně angažované tvorby. Ostatně ani s tou minimalizovanou subjektivitou to není zcela jednoznačné. Kromě uvedených funkcionalit totiž vstupují do „tvůrčích aktivit našeptávače“ personalized searches, tedy princip, který výsledky vyhledávání sestavuje podle dat známých o daném uživateli čili podle jeho zájmů, kontaktů apod.

V případě google poezie tedy nejsou role člověka a stroje v tvůrčím procesu rozděleny tak jednoduše, jak se může na první pohled zdát – člověk nejen iniciuje generování textu zadáním dotazu do vyhledávacího pole, ale je přítomen

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz